

## آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵) ، التي  
آیلغی (۳۵) غروشدیر .  
ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۱۷) ، التي  
آیلغی (۹) فر نقدیر .

## اداره خانه

باب عالی جده سده دائره مخصوصه

## اخطارات

آبونه بدلی پشیندر .

مسالک موافق آثار مع المثنویه قبول  
اولنور . درج ایدیلحه یازیلر  
احاده اولونمار .

# الدوره

۱۳۳۰

دینی، علمی، ادبی، سیاسی هفته لقی مجموعه اسلامییه در

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

اتبعون الهدی کم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر مسئول : ح . اشرف ارباب

## اخطارات

رساله مندر التدریس کو قرآنک نه سید  
شوق زیلر هرها کی رغبتیه طرفند .  
قتباس ادبیه

§

مکتوبلرک . مضامینک واضح و  
فونالی ولسی و آتونه صره  
نومروسی محتوی . لونمرو لازندر .

§

ممالك اجنبیه بچون بوتنه اولانلرک  
آدر بلرینک ف نسز ده یارلمسی  
رجا اولنور

§

پاره کوندرلدکی زما نهیه دائر اولدینگنک  
واضحاً بیلدیرلمس . اولور .

غيرت و تعصب مليلى ، ثانياً ، بزم و طنمزده ، مسلمان يوردنده بيله هر کون ، هر وسيله ايله يوزيمزه فيرلاندىلرى غيىض و کين او قىلريله اثبات و اعلان ايلدىلارى ثروت و اقتصادياتده کي حاکميتلريله اوليور . نهدن کوچوچوگ بر يونانستانك اهميتسىز بر دوناماسى بو معظم دواتى تحت تغلبنده ايکله تسيين ؟ بونك سببى پك آشکاردر : بزده او کوچوچوگ يونانستان قدر غيرت مليه و وطنيه نك بولونماسى و ينه اونك قدر ثروت و اقتصاديانه صاحب اولمامىز .. فقط اينك الك آجى ، حتى الك قانلى و کريهلى جهتي نهدر ، بيليورميسکىز ، بنم بدبخت و طنداشلرم ؟ اونلرک اقتصادياتلرينى بزم وجوده کتيرمه مئدر . اوت ، اونلره او ثروت و اقتصادى ، بناء عليه او قوت و قدرتى بز و يريورز : بوتون مسلمان پاره لرى ، ثروتلرى ، منحصر آ يونان ، بولغار و سائر اجنبى اللرينه کيدييور ، هم نيچين ؟ بزم عليهمزده طوب ، تفنك و زرهللى سـپارشى ايچين .. بزم بو حالىز ، کنديسه نى اولديرمک ايچين کندي سلاحنى و يره ن زواللى آدمک حالنه پك بکزه ر ..

بونك ايچين و طنداشلر بو فنالغه بر نهايت ويرمک لازم . بوکا هم ديناً ، هم ملت و وطن نامه مجبورز .. چونکه ، و طنداشلر ، دينداشلر آکلايکىز که ، اسلام پاره سيله ، اسلام ثروتيله مسلمانلق بيقيليور و چيکينه نيور .. اگر يونانليره پاره مئزى قابديرمازسه ق ، اونلره هيچ بر زمان آيدش و يريش ايتمىزه پاره مئز هر زمان مسلمان کيسه لرنده دور و تداول ايدرسه او وقت ، يوزده يوز امين اولک که ، و طنداشلر و طنمزده کي نه لئيتلرک همى افلاس ايدر ، اصل يونانکده قوت اقتصاديه سى صفره اينر ..

بو کون آرتق آکلاملى بز که بر مسلمانک اون پاره سنده بيله بوتون مسلمانلغک ، بوتون ملت و وطنک بر حق مشروعى وار .. چونکه او پاره مسلمانلغک خارجه چيقمىزه ، مسلمان اللدن باشقه بر اله کيتمىزه ، يعنى بوتون صرف ايديلن و طوپلانيلان پاره لر اسلام اللرنده بولونورسه مسلمانلغک بيت المالى او قدر زنکينلشه جک ، و ملتک عمومى مؤسسه لرى ، مکتبلرى ، مدرسه لرى ، دارالفنونلرى ، فابريقه لرى ، اردولرى و دوناماللى او قدر قوتلنه جک ، ترقى و تکامل ايدمىزه جک و اوزمان مسلمانلق او قدر باشنى يوقايلره ، يوکسکلره قالديرمش اوله جق .. بالعکس بر مسلمان ، اللده کي الك حقير پاره يي بيله مسلمانلقدن خارجه قاچيريرسه ، فيرلا تيرسه ، آتارسه امين اولسون که او پاره يي ، مسلمانلغک بيت المالندن ، او مشروع و مى خزينه دن چالمش قدر ، غصب ايتمش قدر بويوک و آلچاق بر کنه ، بر حرام ايشله مش اوله جقدر .. زيرا ، او پاره آرتق ابدى مسلمانلقدن چيقمىش ، و بوتون حق مشروعى ، بيت المالك ثروتک بر پارچه سنى باشقه اللره ، اجنبى ديارلره ، هم ده کندي علمينه قوللانيلىق ايچون ، و يريش ، بولونا جقدر .. بوکا ايسه ديناً و شرعاً قطعاً جواز اولمدينى کي ، کيمسه نكده ، هيچ بر مسلمانکده حق يوقدر . بالعکس هر کس ، بوتون ملت ، متادى چاليشمه لريله بيت المالك خزينه سنى چو خالتمقه مکلفدر .. يوقسه اوندن

ايچون حاضر حال غايانده ايکن چاليشم . چونکه اويقو دورى کديمى ، ذاتاً اويقويه مشتاقز ، اويور قاليرزده ينه چا کارک بزى اوياديرمى ايچون الك يوکسک يرلرده حرکته کديکنى کوريرز . اويانيرز ، فقط چه فائده .. برقاج کون ايچون ...

دميرى صيىجاق ايکن دوکک ، فدائى ياش ايکن اکمک کار عاقلدر . دمير صوغوه قدن صوکره چکيچ واورس برايش کوره مئز . فدان بويويوب اغاج اولدقدن صوکره صيره بالطيه کير .

يازيلرمى هر کسک اکلامسى ايچون ، اولدقچه ساده لشديرم . اونلر سوس ايچون دکل ، اکلاشلق ايچون او قونمايديرکه مقصد حاصل اولسون . محترم قارئلره ايستمه و فرنگى يي ، بوللره قارشى قوللا . نيلاه جق الك تاثيرلى دواوتديرلرى ده بشقه مقاله لرله بيلديريرم . توفيق اللهيدن ، تبليغ بزدن ، سعى بليغده بوتون ملتدن بکله نيور .

منتسبين طبدن

احمد جودت

## اقتصاديات

### مسلمانلره بر خطابه

يونانلير دييورکه : « بولغارلر روم ايلدين استانبوله کيده مديلر ؛ فقط ، بز از مير طريقله آيا صوفيايه خاچى آصاجىز ! »

بونى ، بيلمى ، زواللى و طنداشلرم ، ايشيتديکىز مى ؟ بو اويله بر خجاعت که ، ذکرى بيله انسانى دهشتدن بوغيور ، دماغى ييرتييور و طيرمالايور .. يونانلير از مير يويله استانبوله کيره جکلر و معظم جامعمره صليبى طاقاجقلمش ..

فقط نه قدر آجى اولسه ده ، حقيقتى اعتراف ايتمک ينه بر بويوکلکدر : بويکديشه پک موفق اولمايه جقدرده دکل .. کيم اميد ايدردى که بر بولغار ، بريونان ادرنه وسلانيکي آلسين .. سليميه وقاسميه نك مناره لرنده ، شيمدى ، هلال يرينه صليب حکمفرما اولسون .. بز بوقدر فلاکتدن صوکره بر آز اولسون ، متنبه اوله بيلدىمى ؟ نه کزر ! ملت ، تام منعاسيله ، زنکينيله ، فقيريله فدا کارلغى ماده و معنأ ياديمى ؟ قطعاً خير ! احوالده اولو کي بى حس و بى فکر دوران بو ملتک کوکسنه باصهرق استانبوله کيرمک او قدر کوچ بر شيمى ؟ البته دکل ... بوکون اوتوز ميليونلق بر اسلام سلطنتى اوج بوجق يونانه بحرآ اسير و منقاد ... بر آوره ووف بر زمانلر اسلاملغک ، اجداديمىزک شهنامه عظمت و اجلانى بياض و نهايتسىز سينه سنده يوموشاق دالغاريله ، سمنفام کو پوکلريله يازان آق ده کيز ، شيمدى يونانليرک قبضه حکم و تسخيرنده هومهرک نشيده لرغى ترنم ايديور ، وه نيزه لوسک ييزانس امللرينى آناطوليك معصوم وبا کر ساحلرينه فيصيلدايور ..

بونيچين ، بيليورميسکىز ، زواللى و طنداشلر ؟ ساده جه ، اوله

تجارتخانه لریمز وار.. هیچ اولمازسه آوروپا مالاری صاتان اسلاملردن  
اواجنی متاعلری ده آلام که آوروپا ایکی قاتلی تجارت ایتمه سین ..  
چونکه بز ، هم آوروپا مالی آلیورز ، هم ده اجنبی تجارتخانه لره ،  
اسلامک غیری الله پاره ویریورز .. بونک ایچین اولاقابل اولدینی  
قدر مسلمان مالی استهلاک ایدم ، ینه مسلمان استحصالاته چالیشم  
واسلامدن غیری الله پاره لریمز قایدیرمایم ..

بومسئله دینه ، مایه ووطنیه خصوصنده محترم سبیل الرشادک ،  
جهت علمیه مزک ، خواجه افندیلرک خلقی ، دینداشلری وملتداشلری  
تنویر ایتلری ایچین بالخاصه نظر دقتلری جلب ایدرم ..

صالح عبدالله

## کتابخانه

هندستانه مجله مخصوصه :

هند یوننده

۲۷

عراق — عدم مرکزیت

بوکولرده بغدادده یکی برجریان حاصل اولمش کی کورنیور ، جریان  
مذکوک سوریه دن کلش اولدینه شبهه یوقدر . سوریه ودمشق غرتلری  
باشده ( المفید ) ، ( المقتبس ) اولدقلری حالده بوفکری ترویج [ « البلاغ »  
« الرأی العام » ودها برایی غرتنه مستثنا اولدق عدم مرکزیتی تقبیح ایدیورلر ]  
واصلاحات نامی آلتنده عدم مرکزیتک بالاخص سوریه ده تطبیقی طلب ایتک  
صورتیه ، بوجریانک بوتون ممالک عثمانیه ده ، عمومیتله جزیره العربده نشو  
ونماسنه چالیشورلر .

بش آلتی آی اول سوریه ودمشق مطبوعاتی حقنده بیروتدن کچرکن  
پک درین برتبع نتیجه سنده نقطه نظری مفصل برمتانه ایله سبیل الرشاده  
بیله یرمشم . مذکور ماله ی مطالعه ایدنلر ، شبهه سوریه مطبوعاتک  
مقصد وعیارلریله ، هانکی جمعیتلره خدمت ایتدکارینی قولایلقله اکلاملردرکه ،  
بوراده تکرارینه حاجت یوقدر .

بن ، هیچ برفرقه وجمعیه منسوب دکلم ، یالکن عثمانی یم . هرشی بیطرفانه  
تدقیق ایدیورم . بناء علیه هیچ برجریان قایلیمیه رق سبیل الرشاد جریده  
اسلامیه سنک مساک ومشواریل موافق بر صورتده اجاله قلم ایتکی بروظیفه  
بیلیم . سبیل الرشادک بویوک فداکارلغه قارشى تدقیق واتباع ایتدیکم حقایق  
احوالی نشر ایتک صورتیه هرعثمانلینک ، هرمسلمک فکری تنویره مجبورم .  
بومقدمه دن مقصدم شوکه : بومقاله عاجزانه ی مطالعه ایدنلر ، بنی حسیاته  
قایلیمش وهرشیدن بی خبر برکسمه ظن ایتسونلر . بن اویله حقایقه واقفمکه ،  
بیله کلریمی کاغد اوزرینه قویه جق اولورسمه ، کرک سوریه ده وکرک عراقده  
اصلاحات بهانه سیله ، اورته لنی ولویه ووروب ، هرکون یکی آوازه  
وکورولتورلرک حصولنه یاردم وخدمت ایدنلرک ماهیتلری اکلایلیر ، قولایلقله  
فویه لری میدانه چیقار . فقط نه چاره که مسئله نک یوقدر وضوحله تشریحنه  
زمان مساعددکل . بونک ایچون شیمدیکی مقاله ی پک معتدلا نه برقلم ایله تحریر  
وبیله کارمک جمله سنی - دالریله ، بوداقلریله - اورته یه دوکه مکه غیرت ایدیورم .  
ذوق وفراسط صحیحیه مالک اولان ارباب وجدان نم نه دیمک ایتدیکمی  
پک کوزل اکلایه جقلردر . وقتیه ( دره نفوس ) مسئله سنده ( امیل زولا )  
« اتهام ایدرم » سرلوحه ی آلتنده مذکور مسئله نک بوتون اشکال مبهمه ،

چالوب ، اوکا ویره جکی یرده اونک حقنی باشقملرینه ویرمکه دکل ...  
بونک ایچین ، ماتنک ، دینداشلرینک مسعود ویرقه اولسنی ،  
زنکینه شمسنی ووطنک خرسیتان مملکتلری قدر ، حتی اولردن داها  
معمورومعظم ، داها قوتلی وحاکم اولسنی ، بوزواللی کیمسه سزمترک ویتیم  
اسلام دیاریکده ، مسلمانلغک علویت وقدسیتیه ، یوکسکلک و مبارک  
لکویه ، عظمت وشوکتیه ، اللهک ، کندیسندکی حقیلینی وشرعیلکویه  
متناسب و مترادف بولونسنی وبقدر بویوک کلکله یاقیشه جق صبرته  
اسلام مدرسه لرینه ، دارالفنونلرینه ، مکتبلرینه ، فابریقه لرینه ،  
اردو و دونامالرینه ، عمران ، نافع و مدنیتلرینه مالک وصاحب  
اولسنی ایسته ی بویوک وجدانی ، یوکسک ومنور فکری ، مثبت  
وحقیقی علملی ، مسلمانلغک شوبدبخت و آجیللی ، عادت اولوم قدر  
فجیع و حزن اولان حال پریشانیسنه آغلایان قلبلی عالم لریمز ،  
خواجه لریمز ، هرشیدن اول ، خالق بونی آکلاملیدرلر .. جائلرده کی  
وعظلر ، بالخاصه بوسیله ده ، هان منحصر آبوکا ، بیت الممالک مشروع  
حقلریک غصب ایدیله مسنه ، اسلام ثروتک هرزمان مسلمان اللرنده  
بولونمسنه دائر اولمی در .. وبومسئله ، مسلمانلغک فقر و سفالتدن ،  
قوت و قدرتسنلکدن ، جهل و عمرانسزلقدن انقراض بولمی درجه لرینه  
کلدیکی شوزمانده امین اولکیزکه ، ملتک بوتون منورلرینه وبالخاصه  
جهت علمیه یه ، خواجه افندیله صوم وصالات قدر فرض عیندر ..  
بونی یا ایمان برعالم ، دینی ملی ووطنی برحرام ایشله مش دیمکدر . [۱]  
چونکه دین وملت بوجهلین ، بوکولرکدن ، بوانقراض ته لکه سندن  
آنحقی مدرسه لری ، مکتبلر ، فابریقه لری ، دونامالر قورتاره جقدر ..  
بوایه هرشیدن اول ملی اقتصادیانله ، ملی استحصال واستهلاک ایله  
تأمین ایدیله جکدر . پاره سز ، مدرسه ، مکتب ، دونامال اولورمی ؟ مدرسه  
لریمز نه دن بویله بدبخت وپریشان ؟ مکتبلریمز نه دن بویله متروک و ویران ؟  
اردو و دونامالر نه دن بویله پرعجز و نالان ؟ هپ پاره سزلقدن دکللی ؟  
اوحالده بونده دوشونوله جک داهانه وار .. هرشیدن اول دینداشلر ،  
ملتداشلر آره سنده ملی بر اقتصاد و ثروت تأسیسی ، ملی براستهلاک  
واستحصال ، ملی براخذ واعطا تشکیلی بوکون تحت وجوبده در ..  
اگر بوندن صوکرده ینه مسلمانان بیت الممالک ، ملت ثروتک حقوق  
مشروع سنی اسلام اللرندن خارجه آتارسق یوخ اولسون بزم دینی ،  
ملی ووطنی وجدانمزه وروحمزه ... حرام اولسون اواجنبی و دشمن  
متاعلرینه صرف ایدیان مسلمان پاره لری ...

عینی زمانده شونی ده دوشونه لم که ، بزم بوتون احتیاجاتمزی تأمین  
ایده جک ، حتی قادین وارکک مودا احتیاجلرینی بیله تسویه ایده جک اسلام

[۱] فاتح خوجه لری بو حراملری هرکون او قدر چوق ارتکاب ایدیورلرکه  
ایسته یین هرزمان جرم مشهود حالنده هر هانکی برینی طوته بیلیر . فاتحده مسلمان  
ایله ، بسمله ایله تمیز ، هم ده فوق العاده نفیس اتمک یاپان مسلمان اتمکچیلر  
طورورکن اولردن المایوبده بسمله سز کیمسه لردن آلیش وپریش ایتک ..  
بالخصوص باشلرنده صاریقی بولونان مکلف علما وطلبة علوم ایچون -  
هم عیب ، هم کناهدر .

سبیل الرشاد